

Hmeljarski vestnik

Glasilo Hmeljarskega društva za Slovenijo v Žalcu

Izhaja mesečno enkrat — v hmeljski sezoni tudi večkrat v neobveznem obsegu

Člani Hmeljarskega društva plačujejo naročnino s članarino

Štev. 11.

Žalec, dne 1. novembra 1934

Leto I.

NJ. VEL. VITEŠKI KRALJ ALEKSANDER I. UEDINITELJ!

Dne 9. oktobra t. l. so počili v Marseilleu zločinski streli krvoločnega morilca, katerih žrtev je postal naš ljubljeni vladar Viteški Kralj Aleksander I. Uedinitelj, ko se je nahajal na polji v prestolnico zavezniške Francije v zgodovinskem poslanstvu, da krona svoje mirovno delo z novim triumfalnim uspehom. Toda kruta usoda je hotela drugače in predno je mogel osrečiti svoj tako ljubljene jugoslovanski narod z novo učvrstitvijo miru in spravo med evropskimi narodi, ki sta mu bili najvišji življenjski cilj, je omahnil v naročje smrti. Z besedami: „Čuvajte mi Jugoslavijo“ se je poslovil veliki pokojnik od življenja. Kako neizmerna je bila Njegova ljubezen do Jugoslavije, katere zgraditelj je bil naš Viteški Kralj, se vidi iz te Njegove oporoke, ki nam mora biti sveta! Vse

svoje življenje je posvetil nesmrtni Viteški Kralj osvoboditvi in uedinjenju svojega ljubljenega jugoslovanskega naroda, katerega sreča in svetla bodočnost je bila Njegova prva, pa tudi poslednja misel! V globoki tugi je zaplakala vsa širna domovina. Izgubila je svojega dobrega, skrbnega Očeta. Ves jugoslovanski narod se je zgrnil na žalostni poslednji poti skozi domovino okrog trupla mučeniškega Kralja. Še nikdar noben narod ni pokazal toliko ljubezni in toliko spoštovanja do svojega Vladarja, kakor narod jugoslovanski! Mučeniška smrt ljubljenega Vladarja je združila srca vseh Jugoslovancev, ki v nemi tugi in bolesi prisegajo mrtvemu Kralju, da bodo do poslednjega utripa svojega srca izpolnjevali Njegovo naročilo in kot največjo svetinjo

ČUVALI JUGOSLAVIJO!

Položaj na hmelnjskem trga pri nas in drugod

Žalec, dne 30. X. 1934. Hmeljska kupčija pri nas je bila v drugi polovici minulega meseca zelo mirna in se je kupovalo večinoma le slabše vrste blago po cenah od Din 10.— do Din 25.— za 1 kg, medtem ko za boljše blago razven malih izjem ni bilo naročil. Prodanih je do danes 75% letošnjega našega pridelka. Vkljub temu, da je letos naš hmelj v barvi slab, so te cene prenizke v primeri s cenami na drugih svetovnih hmeljskih tržiščih. Upajmo, da se cene pri nas popravijo, kadar bo drugod začelo primanjkovati hmelja!

Bačka, Petrovac. Po poročilih iz Bačke je tamkaj 75% letošnjega hmeljskega pridelka prodanega. Kupčevalo se je zeleno blago med Din 30.— do Din 40.—, slabše blago pa se kupuje sedaj po ceni Din 10.— do Din 20.— za 1 kg.

Čehoslovaška, Žatec, dne 25. oktobra 1934. Zivahno povpraševanje po žateškem hmelju traja nepretrgoma dalje. Dnevno se pokupijo večje količine tako na trgu, kakor tudi na deželi, pretežno za inozemski račun, deloma pa tudi za domačo porabo. Neprodane zaloge žateškega hmelja, ki znašajo okrog

14.000 centov, kar je za ta čas zelo malo, se vedno bolj in bolj krčijo. Poleg stalnega napredovanja kvalitete je opaziti tudi, da se cene polagoma dvigajo od spodaj navzgor. Pri skrajno čvrstem zaključnem razpoloženju notira danes žateški hmelj, kakor sledi:

izbrano blago Kč 2.000.— do 2.025.— za 50 kg (Din 72.— do Din 74.— za 1 kg);
prima blago Kč 1.950.— do 2.000.— za 50 kg (Din 70.— do Din 72.— za 1 kg);
dobro srednje blago Din 1.800.— do 1.900.— za 50 kg (Din 65.— do Din 68.— za 1 kg);
srednje blago Din 1.750.— do 1.800.— za 50 kg (Din 63.— do Din 65.— za 1 kg),
odbivši 1% prometnega davka in prve stroške iz skladišča hmeljarja.

V javni oznamovalnici v Žatcu je bilo do 25. m. m. signiranih, overovljenih in odpremljenih 19.393 bal žateškega hmelja letnika 1934 v bruto težini 46.389 centov po 50 kg.

Zivahno se je povpraševalo tudi po letošnjem hmelju iz Ouštja in Roudnic ter se je plačevalo Kč 1.450.— do Kč 1.650.— za 50 kg, t. j. Din 52.— do Din 60.— za 1 kg, za zeleni hmelj iz Duba pa Kč 1.000.— do Kč 1.200.— za 50 kg, t. j. Din 36.— do Din 43.— za 1 kg. Neprodane zaloge hmelja iz Ouštja, Roudnic in Duba znašajo samo še par sto centov.

Nemčija. Nakupovanje hmelja je v začnjem času popustilo v vseh produkcijskih okoliših, kar je pripisati predvsem dejstvu, da so pivovarnarji skrajno rezervirani in ne kažejo nobenega zanimanja več za nakup. Vsekakor pa je v Nemčiji prodanih že doslej 93% letošnjega pridelka. Vkljub slabemu povpraševanju pa so se cene vzdržale in notira halertavski hmelj RM 270.— do RM 290.— za 50 kg, t. j. Din 81.— do Din 87.— za 1 kg, tetnanški RM 310.—, t. j. Din 93.— in gorski hmelj RM 225.— do RM 240.—, t. j. Din 67.— do Din 72.— za 1 kg. Prodane so bile tudi manjše količine halertavskega hmelja letnika 1933 po RM 160.— do 180.—, t. j. Din 48.— do Din 54.— in nekaj bal gorskega hmelja po RM 140.—, t. j. Din 42.— za 1 kg. Kupec za ta hmelj je bila izvozna trgovina, ki ima naročila za Ameriko.

Položaj na ostalih svetovnih hmeljskih tržiščih je miren in nespremenjen.

Apnanje hmeljskih nasadov

po Ottu Englisch-u, direktorju v Žalcu, Č. S. R.

Apnanje hmeljskih nasadov se opravi najugodnejše v jeseni, ko so druga poljska dela pri kraju in je dovolj časa za nabavo in gašenje apna, ki se fino razdrobljen pri suhem vremenu potrosi po zemlji.

Redno apnanje hmeljskih nasadov ne pomnožuje samo pridelka, nego ohrani hmeljsko rastlino tudi zdravo in odpornejšo proti škodljivcem. Hmelj potrebuje za svoj razvoj obilo apna in ga je izmed kulturnih rastlin najbolj potreben. Apno pa ne služi rastlini samo kot hrana, nego je tudi zaradi tega dobrodošel, ker izboljšuje zemljo in razkroja v zemlji se nahajajoča nerazkrojena živila. Apno izboljšuje fizikalnim putem težko zemljo, ker jo vsled izločitve vezajočih koloidov zrahlja in jo vsled tega pripravi bolj pristopno zraku, ki jo ogreva in oživi.

Po večkratnem apnanju se znatno olajša obdelovanje težke zemlje. Bistvenega pomena pa so kemični procesi, ki jih povzroča apno v zemlji. Ako se apno raztopi v vodi, ki vsebuje ogljenčevo kislino, zamore oprostiti vezana živila — posebno kalijevo sol —, da jih lahko rastlina zavzame. Apno razkisuje zemljo, ker se veže z njeno prosto talsko kislino in prepreči tako tvoritev nove kisline, ki nastane v nekaterih zemljah vsled uporabe umetnih gnojil, ki fiziološko kislo učinkujejo. To pa je posebno važno, ker je rastlina zelo občutljiva za neugodno reakcijo zemlje in se v takih slučajih vedno pojavljajo motnje v njenem razvoju. Reakcija pa tudi nastopi, ako je zemlja v obilni meri alkalična, to se pravi, ako je nasičena z raznimi solmi. Ta reakcija se pojavlja posebno vsled preobilega apnanja lahke zemlje.

Pravilno apnanje hmeljskih nasadov pa izboljšuje delovanje onih bakterij, ki tvorijo v zemlji soliter, odnosno dušik.

Pravilno apnanje hmeljskih rastlin pa izboljšuje tudi kakovost kobil. Dokazano je namreč, da raste najboljši in najplemenitejši hmelj le na onih njivah, ki vsebujejo že od narave zadostno množino apna ali pa, ki so bile pravilno apnane. Če pa se njive apnajo, se morajo tudi pravilno gnojiti, ker samo apnanje zemljo preveč izžema in slabi.

Kot apnovo gnojilo se uporablja žgano apno, saturacijska kaluža in lapor. Pri uporabi Tomaževe žlindre ali apnovega dušika, ki vsebujeta 50—60% apna, se itak pomnožuje že od narave podeljena množina apna v zemlji. Žgano apno, ki se dobiva tudi zmleto v prah, se posebno priporoča za težko zemljo, ker hitro in temeljito učinkuje. Lahka zemlja se apna s saturacijsko kalužo ali pa z laporjem, ki pa mora poprejš na zraku razpasti.

1 ha težke zemlje se apna vsako 4. ali 6. leto s 30—40 met. stoti žganega apna, 1 ha lahke zemlje pa vsako 3. ali 4. leto z 10—20 met. stoti istega apna. Kdor pa apna s saturacijsko kalužo, ki vsebuje 20 do 30% apna, mora vzeti pa 3—4-kratno množino. Saturacijska kaluža se dobiva v tovarnah za sladkor kot postranski pridelek. Pri uporabi laporja se priporoča, da se poprejš potem kemične analize določi množina apna v njem. Po množini apna se določa tudi množina laporja v gnojilne svrhe.

Vobče se priporoča z manjšimi množinami večkrat apnati zemljo. Ako pa hoče hmeljar apnanje uspešno opraviti, se mora povodom določitve apnovega gnojila ozirati pred vsem na kakovost zemlje in na kakovost gnoja.

Fino zdrobljeno apno se naj že v jeseni raztrosi in pomeša z zemljo. Zemljišča apnamo navadno po letih, v katerih smo nasade gnojili s hlevskim gnojem. Kdor pa hoče uporabljati apno in hlevski gnoj, mora to storiti v večjem presledku, da se prepreči prevelika izguba dušika. Apno lahko pomešamo s Tomaževo žlindro, s kalijem ali z apnovim dušikom in spravljamo obenem v zemljo.

Selekcija hmeljske rastline

Kakor je že bilo objavljeno, se je Hmelj. društvo spomladi t. l. lotilo selekcije hmeljske rastline in je v to svrhu najelo posebno zemljišče na Podvinu pri Žalcu. Zasadilo se je po 28 izbranih hmeljskih sadežev iz sledečih občin: Braslovče, Gomilsko, Gotovlje, Sv. Jurij ob Tab., Petrovče, Polzela, Šmartno ob Paki in Žalec. Hmeljske rastline iz sadežev navedenih občin so se vremenskim razmeram primerno še precej dobro razvijale ter so ostale ves čas zdrave, brez bolezní, brez posebnih škodljivcev. Glede množine prvotnega pridelka ni bilo posebne razlike, kar pa tudi pri selekciji v prvem letu ne pride v poštev.

Vseh 224 rastlin je dalo 23 škafov svežega, ali 13 kg suhega hmelja, ki se je prodal dne 4. X. t. l. g. Franc Goričan-u v Žalcu po Din 33.— za 1 kg, kar je znašalo Din 455.—. Vsi stroški: najemnina, rahljanje zemlje, kompost, preklje, negovanje, obiranje in sušenje, pa so znašali Din 1265.—. Primanjkljaj Din 810.— se je pa kril iz fonda za selekcijo hmeljske rastline, ki ga zalaga Kr. uprava Dravske banovine.

Bonitiranje hmelja iz selekcijskega nasada se je vršilo dne 2. X. t. l. in se je prisodilo za: tvorbo kobil, kakovost in množino lupulina, aramo, barvo in blesk kobil od najvišje množine točk, t. j. 15, hmelju iz Braslovč 10,5, iz Gomilske 8, iz Gotovelj 8,5, iz Št. Jurja ob Taboru 10,5, iz Petrovč 13, iz Polzele 10,5, iz Šmartna ob Paki 13 in iz Žalca 12,5 točk.

Na prvem mestu sta torej občini Petrovče in

Šmartno, na drugem Žalec, na tretjem Braslovče, Tabor in Polzela, na četrtem Gotovlje in na petem Gomilsko.

Za selekcijo hmelja so pa pravzaprav merodajni še le uspehi v drugem, oziroma v tretjem letu.

Ing. J. TERŽAN:

Boj proti peronospori

(Po Doerellu)

Tukaj hočemo govoriti samo o onih ukrepih, ki stojijo v ozki zvezi z gnojenjem hmelja in s tem z načinom boja proti peronospori na hmelju.

Najboljša predohrana hmelja pred peronosporo je, da odstranimo in uničimo vso okužujočo snov. To lahko dosežemo, če gnojimo v jeseni z apnenim dušikom, kalijevo soljo in živim apnom. To gnojilo učinkuje razkuževalno. Kajti vse spore raznih bolezni povzročajočih glivic in vse parazite, ki se nahajajo na hmeljni trti, listju, plevelu in deloma že na površini tal, ta gnojila uničijo, če pridejo z njimi v dotiko. Ta gnojila uničujejo tudi peronosporo. Po dr. Blatny-ju žive micelji peronospore tudi v tleh, kjer predejo svojo za hmelj smrtonosno mrežo. Če raztrosimo enakomerno po celi površini apneni dušik in kalijevo sol oz. živo apneni prah, uničijo te rudninske snovi rastoče in tlo prepredajoče peronosporine niti. Pri vseh raziskovanjih o hmeljni peronospori se je jasno pokazal upliv mineralne hrane v tlu na odpornost rastline. Hmelj na močni zemlji, z dovoljno hranivih snovi, srednje težki, v dobrem kulturnem stanju, z normalno vlago je najlažje in najboljše prenesel okuženje od peronospore. Hmelj se lahko v takem tlu krepko in zdravo razvija. Takšna rastlina lažje prenese najrazličnejše vremenske nepravilnosti, katere spremlja po navadi cela kopicica najrazličnejših bolezni in škodljivcev. Vsi hmeljski strokovnjaki in praktiki so si v tem edini, da je, z ozirom na gnojenje, najboljša predohrana pravilno, t. j. polno gnojenje, in da enostransko gnojenje pospešuje širjenje peronospore. Preobilno gnojenje z raznimi dušičnimi gnojili (hlevski gnoj, gnojnica, čilski soliter itd.) naredi rastlino nežnejšo in

občutljivejšo do vremenskih nepravilnosti in s tem v zvezi do raznih bolezni in škodljivcev.

Brez dušika pa ni obilne letine. Zategadelj pa moramo ravno pri izbiri in uporabi dušikovih gnojil dobro paziti, da koristni upliv dušika ne preobrne mo v škodljivo dejstvo.

Gnojenje hmelja z gnojnico in stranišnikom, tik pred cvetenjem ali celo po cvetu, se strogo odsvetuje. Takšno gnojenje sicer pospeši rast in razvoj hmeljne trte, toda na škodo kakovosti kobil, obenem pa takšno gnojenje pospešuje okuženje hmelja po peronospori.

V zvezi z gnojenjem hmelja z gnojnico, poroča B. Blatny:

Pri zelenem daubskem hmelju je peronospora v hmeljnikih, ki so bili močno gnojena z gnojnico, povzročila razvoj klasastih panog (znak, da je hmelj od peronospore napaden) v ogromnem številu, dočim takšnih panog v hmeljnikih, ki niso bili zalivani z gnojnico, skoraj ni bilo.

Pri tem moramo pripomniti, da povzroča različno gnojenje pri hmelju velike razvojne razlike, kar se najlepše vidi v hmeljnikih raznih gospodarjev, ki tudi različno gnojijo hmelj.

Pri oceni odnosov gnojenja hmelja, do okuženja hmelja po peronospori, je zelo važno tudi dejstvo, da uide hmelj tem lažje peronospori, čimprej se odcvete. To pravilo velja seveda samo v letih, koder je vreme normalno. Letos smo v tem pogledu imeli najrazličnejše izkušnje.

Glede gnojenja lahko zaključimo, na podlagi različnih poskusov, to-le: »Obilno gnojenje ne upliva na okuženje hmelja, če je bilo gnojeno z vsemi hranivimi snovmi v pravilnem razmerju.«

Dušik je za bujno in hitro rast neobhodno potreben.

Fosforna kislina pospešuje zorenje in s tem v zvezi dobro sredstvo proti peronospori.

Kalij, če se gnoji z njim premočno, podaljša čas zorenja, kar ni dobro. Pravilna doza kalija pa krepi rastlino. Zato bodi geslo naših hmeljarjev: Gnojiti pravočasno, po principu »polnega gnojenja«!

Oglašujte v „Hmeljarskem vestniku“!

H M E L J A R N A Ž A L E C

I. jugosl. zavod za vkladanje in konzerviranje hmelja

R. Z. S. O. Z.

se priporoča za strokovno pripravljanje in basanje hmelja na vse načine (bale, balote, cilindre, zaboje), nadalje za vkladanje in lombardiranje (posojevanje proti zastavi) hmelja in za trgovsko in prometno posredovanje, vse to z jamstvom kulantne in solidne postrežbe in stroge diskrecije.

Obratna naprava je najmodernejše urejena, ima 10.000 m² skladiščnega prostora, 16 kurilnih žveplarn s skupno kapaciteto 400 stotov dnevno pri enkratnem vporabljanju. Hmeljarna je tudi opremljena s tremi električnimi dvigalniki, 10 stiskalnicami in z modernimi rešetalnimi stroji.

Na zalogi drži nove lahke in težke vreče ter vsakovrstna umetna gnojila.

H M E L J A R J I

Zavarujte sebe, svoja poslopja in vse premičnine
pri jugoslovanski zavarovalni banki

S L A V I J I

ki je po vsej Sloveniji najdalje poslujoč domač zavod
Centrala v Ljubljani telefon 21-76 in 22-76
Podružnice v vseh glavnih mestih države
Zastopstva v vseh večjih krajih Dravske banovine
Vsa potrebna pojasnila daje brezplačno naš
glavni zastopnik g. Jože Aubrecht v Žalcu

Umetna gnojila, krmila, travna in
deteljna semena, galico, žveplo, vsa
sredstva za pokončavanje škodljivcev
na drevju in hmelju, sadjarsko in
vrtnarsko orodje, kmetijske stroje,
cement in vse druge
kmetijske potrebščine
oddaja najceneje

KMETIJSKA DRUŽBA

r. z. z o. z.

Skladišče v Celju**Aškerčeva ulica**

(nasproti cerkve sv. Maksimiljana)

H M E L J A R J I !

Najpripravnejše umelno
gnojilo za gnojenje hmelja je

NITROFOSKAL I.

IZ TVORNICE
ZA DUŠIK
V RUŠAH

Naložili boste Vaše prihranke najboljše in najsigurnejše
v

HRANILNICI DRAVSKE BANOVINE

ker jamči za zavod ne samo znatna rezerva,
ampak tudi dravska banovina z vsem svojim
premoženjem in vso davčno močjo

Podružnica v Celju, Cankarjeva ulica 11
nasproti pošte

Savinjska posojilnica v Žalcu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

nudi popolno varnost za vloge na
hranilne knjižice in v tekočem računu
ter jih obrestuje najugodnejše

Ustanovljena l. 1881.

Hmeljarji! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun poštne hranilnice št. 10.994

Brzjavi: »Posojilnica«

Telefon št. 2

Blagajniške ure: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah in praznikih od 9. do 11.

Celjska posojilnica d. d. v Celju

v lastni hiši Narodni dom

Glavnica in rezerve
nad Din 14,000.000

Kupuje in prodaja devize in valute

Izdaja uverenja za izvoz blaga

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter nudi za nje popolno varnost in ugodno obrestovanje

Podružnici:

Maribor, Šoštanj

Izdaja Hmeljarsko društvo za Slovenijo, predsednik **Franc Roblek**, veleposestnik v Žalcu. — Za uredništvo odgovarja: **Anton Petriček**, nadučitelj v p. v Žalcu. — Tiska **Zvezna tiskarna** v Celju: predstavnik **Milan Četina** v Celju.